

کارگاہ جستجوی منابع الکترونیکی

دکتر فاطمه رجعتی

انواع سایتهای جستجوی اطلاعات در وب

دسته بندی های مختلفی برای ابزارهای یافتن اطلاعات در وب وجود دارد اما در یک دسته بندی کلی می توان آنها را به پنج دسته تقسیم نمود:

General Web Directories فهرستهای عمومی وب

Search Engines موتورهای جستجو

پایگاه های داده و موتورهای دانش

Passive Search ابزارهای

فهرستهای تخصصی و ابرسایتهای (Resource Guides, Research Guides, and Metasites)

فهرستهای عمومی وب GENERAL Web directories

- Open Directory <http://dmoz.org>
<http://zeef.com>
- Librarians' Internet Index
- <http://lii.org>
<http://dir.iran.ir>
- <http://link.ir>
- <http://www.irindex.ir>

فهرستهای عمومی وب سایتهایی هستند که مجموعه بزرگی از سایتهای طبقه بندی شده را ارائه می کنند. معمولا این فهرستها توسط افراد ساخته و تکمیل می شوند.

در برخی موارد هم مالکین سایتهای با پرداخت پول نام خود را در گروه خاصی و در صدر فهرستها قرار می دهند.

فهرستها به طور کلی دو خصوصیت دارند:

Selective سایتهای برای قرار گرفتن در فهرست بایستی شرایط گزینش را داشته باشند.

Categorized سایتهای در گروه هایی مرتب شده اند .

🔍 جستجو

جدیدترین ها

- 🔍 نمایندگی بیمه کشاورزی کویر سبز
- 🔍 بیمه عمر
- 🔍 جامعه علمی مجازی ایران
- 🔍 بانک تخصصی نمونه سوالات
- 🔍 کارشناسی ارشد پیام نور
- 🔍 ارکستر سمفونیک تهران
- 🔍 مدیریت آموزش و پرورش درگز

پربازدیدترین ها

- 🔍 مدیریت آموزش و پرورش درگز
- 🔍 ارکستر سمفونیک تهران
- 🔍 جامعه علمی مجازی ایران

افزودن خدمت +

آموزش و تحصیلات	اخبار و رسانه ها
استان ها	امنیت
انرژی	بهداشت و درمان
تاریخ، فرهنگ و هنر	تفریح و سرگرمی
حمل و نقل	خانه و خانواده
خدمات اجتماعی	دانش و فناوری
دستگاه های حکومتی	دولت
صنایع و بازرگانی	قوه قضائیه
کار آفرینی و اشتغال	کامپیوتر و اینترنت
گردشگری	مالی و اعتباری
مجلس، شور، ای، اسلامی	محیط زیست و کشاورزی

- 📄 موضوعی
- 🏠 دستگاہی
- دولت
- مجلس
- قوه قضائیه
- نهادهای حکومتی
- 🗺️ استانی

نقش فهرستهای عمومی در فرآیند جستجو

▶ به طور کلی زمانی از این فهرستها استفاده می کنیم که یک سوال عمومی داریم به طور مثال فهرست موزه های پاریس (**museums in Paris**)، یا زمانی که شما در خصوص یک موضوع جامع اطلاعات واضحی ندارید و می خواهید بر مبنای طبقه بندی سایتها را مرور کنید تا مقداری راهنمایی بگیرید.

▶ در این موارد استفاده از دانشنامه ها نظیر **Wikipedia.org** هم بسیار مفید خواهد بود.

فهرستهای تخصصی و ابرسایتها

(resource guides, research guides, and metasites)

• فهرستهای تخصصی مجموعه ای از لینکها هستند که به طور خاص برای یک موضوع گردآوری شده اند. این موضوع می تواند یک موضوع عام مانند پزشکی یا هر و... باشد یا در موضوع خاصی نظیر بیومکانیک به طور مثال:

<https://doaj.org/>

<http://blogcatalog.com/>

<https://artdeadline.com/>

<https://www.middleeastdirectory.com/>

فهرستهای تخصصی و ابرسایتها

(RESOURCE GUIDES, RESEARCH GUIDES, AND METASITES)

This website uses cookies to ensure you get the best experience. [Learn more](#) | [Hide this message](#)

DOAJ DIRECTORY OF OPEN ACCESS JOURNALS [SUPPORT DOAJ](#)

[DOAJ](#) [Search](#) [Browse Subjects](#) [Apply](#) [News](#) [About](#) [For Publishers](#) [API](#) [Login](#)

Search DOAJ
 journals articles [\[Advanced Search\]](#)

DOAJ (Directory of Open Access Journals)
DOAJ is a community-curated online directory that indexes and provides access to high quality, open access, peer-reviewed journals. DOAJ is independent. All funding is via donations, 22% of which comes from sponsors and 78% from members and publisher members. All DOAJ services are free of charge including being indexed in DOAJ. All data is freely available.
DOAJ operates an education and outreach program across the globe, focussing on improving the quality of applications submitted.
[Why index your journal in DOAJ?](#)

14,762 Journals
11,800 searchable at Article level
133 Countries
4,375,031 Articles

Select Language
[Download metadata](#)
[FAQs](#)
[New Journals Feed](#)
[OAJ-PMH, XML, Widgets](#)
[Open Access Resources](#)
[Transparency & Best Practice](#)

Latest News
[Redalyc-América and DOAJ announce their intention to collaborate.](#)
Redalyc (Autonomous University of the State of Mexico), América and DOAJ (Directory of Open Access Journals) are delighted to announce a collaboration focussed on increasing DOAJ's coverage of Latin American non-APC Open Access journals and to broaden the implementation of América's and Redalyc's advanced technologies that make journal publishing more efficient and increase the visibility [...]
[Read More](#)
Published Mon, 08 Jun 2020 at 13:00

[Redalyc-América y DOAJ anuncian la intención de colaborar.](#)
Redalyc (Universidad Autónoma del Estado de México), América y DOAJ (el Directorio de Revistas de Acceso Abierto) se complacen en anunciar la colaboración conjunta para aumentar la cobertura de las revistas de acceso abierto no-APC de América Latina en DOAJ y ampliar la implementación de las tecnologías avanzadas de América y Redalyc que contribuyan a [...]
[Read More](#)
Published Mon, 08 Jun 2020 at 13:00

All members (incl. sustainable funding)
[Our publisher members](#)
[Our sponsors](#)
[Our volunteers](#)

[f](#) [t](#) [in](#) [m](#)

[SUPPORT DOAJ](#)

نقش فهرستهای تخصصی در فرآیند جستجو

به طور کلی از این فهرستها زمانی استفاده می کنیم که شما می خواهید حجم زیادی از نوشته های موجود در اینترنت در خصوص یک موضوع خاص دسترسی پیدا کنید. حجم مطالب موجود از سایتهای فهرست عمومی بسیار بیشتر است.

موتورهای جستجو

موتورهای جستجو سایتهایی هستند که کلیه واژه های شما را در بانکی از صفحات ایندکس شده جستجو می نمایند اطلاعات موجود در این بانکهای اطلاعاتی توسط ابزارهای جمع آوری و ایندکس سایتها (Crawlers and Spiders) گردآوری شده است. برخلاف سایتهای فهرست به هنگام استفاده از موتورهای جستجو شما به مجموعه ای از لینکها که عبارت مورد نظر شما با آنها تطبیق پیدا کرده دسترسی خواهید داشت. به طور مثال:

<http://google.com>

<http://bing.com>

<http://Yandex.ru>

<http://exalead.com/search>

<http://yooz.ir>

<http://parsijoo.ir>

META SEARCH ENGINES فرا جستجوگرها

فرا جستجوگرها سایتهایی هستند که عملاً خود بانک اطلاعاتی از صفحات وب ندارند و برای جستجوی عبارت مدنظر شما از سایر جستجوگرها استفاده مینمایند و نتایج چند جستجوگر را همزمان (ولی با ترکیب و ترتیبی متفاوت بر مبنای الگوریتم خود) به شما نمایش می دهند.

به طور مثال:

<http://dogpile.com>

<http://yippy.com>

<http://ixquick.com>

<http://metacrawler.com>

<http://salam.ir>

<http://bejoor.ir>

نقش موتورهای جستجو در فرآیند جستجو

اگر موضوع شما بسیار خاص باشد یا مقدار کمی اطلاعات در خصوص آن در اینترنت موجود باشد یک موتور جستجوی خوب نقطه شروع بسیار بهتری نسبت به یک فهرست خواهد بود.

اگر عنوان جستجوی شما شامل سه کلمه یا بیشتر است نیز از موتورهای جستجو استفاده نمایید به مثال “Iranian”, “Poem”, “Hafez”

VERTICAL SEARCH ENGINES موتورهای جستجوی تخصصی

موتورهای جستجوی تخصصی جستجوگرهایی با
خزشگر متمرکز در موضوع و محدوده خاصی از وب
هستند مثلا جستجوگر اخبار یا تصاویر و...

به طور مثال:

<http://tnews.ir>

<http://dayere.ir>

<http://behkav.com>

<http://tineye.com>

<http://pipl.com>

<http://whostalkin.com>

<http://pdfgeni.me>

پایگاه های داده

► بر خلاف موتورهای جستجو منبع اصلی در اینگونه سایتها اطلاعات خزش شده از وب نیست و اطلاعات در پایگاه داده ها تولید شده و یا جمع آوری می گردند مانند پایگاه داده مقالات و پایان نامه ها و یا تلفظ کلمات و حتی فروشگاه های اینترنتی پوشش می دهند.

به طور مثال:

<http://irandoc.ac.ir>

<http://sid.ir>

<http://noormags.com>

<http://forvo.com>

<http://en.bookfi.org>

<http://vajehyab.com>

سایتهای پرسشی و پاسخ

تمرکز در اینگونه سایتها روی پاسخ سوالات می باشد که توسط کاربران مطرح شده و عموماً توسط افراد دیگر به آنها پاسخ داده شده است.
به طور مثال:

<http://quora.com>

<http://stackoverflow.com>

<http://answers.com>

<http://answers.yahoo.com>

<http://chacha.com>

عملگرهای جستجو

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://bing.com>

<http://yandex.com>

<http://ask.com>

<http://exalead.com/search>

<http://yooz.ir>

<http://parsijoo.ir>

AND ►

اکثر جستجوگرها به طور پیش فرض از این عملگر استفاده می کنند به طور مثال:

Iran AND travel= Iran travel

کلمه AND حتما بایستی با حروف بزرگ ثبت شود و گرنه معمولا به عنوان stop word در نظر گرفته میشود و از جستجو حذف می شود،

در حالت عادی نیازی به نوشتن آن نیست. ►

عملگرهای جستجو

OR ►

در برخی موتورها نظیر **google.com** می توانید به جای آن از **(pipeline)** استفاده کنید.

مثال:

Iran OR pars

کلمه **OR** حتما بایستی با حروف بزرگ ثبت شود وگرنه معمولا به عنوان **stop word** در نظر گرفته میشود و از جستجو حذف می شود.

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://bing.com>

<http://yandex.com>

<http://ask.com>

<http://exalead.com/search>

<http://yooz.ir>

<http://parsijoo.ir>

عملگرهای جستجو

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://bing.com>

<http://yandex.com>

<http://ask.com>

<http://exalead.com/search>

<http://yooz.ir>

<http://parsijoo.ir>

NOT ►

برای حذف کلمه خاصی در جستجو از این عملگر استفاده فرمایید.

مثال:

Infertility NOT men

کلمه NOT حتما بایستی با حروف بزرگ ثبت شود
وگرنه معمولا به عنوان stop word در نظر
گرفته میشود و از جستجو حذف می شود.

عملگرهای جستجو

<http://google.com>

<http://bing.com>

<http://yahoo.com>

<http://yandex.com>

<http://ask.com>

<http://exalead.com/search>

<http://yooz.ir>

<http://parsijoo.ir>

“”

▶ برای جستجوی عبارت از علامت نقل قول استفاده کنید.

▶ برای تاکید روی وجود یک کلمه هم از این علامت استفاده نمایید نظیر حروف اضافه یا ربط مثال:
“Iran hotels”

عملگرهای جستجو

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://bing.com>

<http://yandex.com>

<http://ask.com>

<http://exalead.com/search>

<http://yooz.ir>

<http://parsijoo.ir>

Site: ►

از این عملگر برای محدود کردن نتایج جستجو به یک دامنه یا سایت خاص استفاده می شود.

مثال:

Iran site: irandoc.ac.ir

► صفحاتی که در سایت پژوهشگاه هستند و کلمه **Iran** در آنها موجود است.

Iran site:edu

صفحاتی که سایتهای دانشگاهی هستند و کلمه **Iran** در آنها موجود است.

عملگرهای جستجو

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://bing.com>

<http://exalead.com/search>

Intitle: ►

کلمه مورد نظر را در عنوان صفحات جستجو می کند.
مثال:

Intitle: iran

► در عنوان صفحه کلمه **iran** باشد.

► در یاهو از **title:** استفاده نمایید.

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://yandex.com>

<http://bing.com>

<http://exalead.com/search>

عملگرهای جستجو

Inurl: ►

برای محدود کردن جستجوی عبارت در آدرس لینکها استفاده می شود.

مثال:

Inurl: iran

► صفحاتی که در آدرس لینک آنها کلمه **Iran** هست.

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://bing.com>

<http://exalead.com/search>

عملگرهای جستجو

Inanchor: ►

برای محدود کردن جستجوی عبارت در عنوان لینکهای ارجاع شده به صفحه استفاده می شود.

Name of book

Intext:"rapidshare.com/files"

در برخی از موتورها مانند بینگ بایستی از عملگر **inbody:** استفاده نمایید. ►

عملگرهای جستجو

Intext: ►

در متن صفحه دنبال کلمه یا عبارت مورد نظر می گردد.
معمولا خیلی کم از آن استفاده میکنیم.

Inanchor: iran

► صفحاتی که در عنوان لینک و یا لینکهای ارجاعی به آنها
کلمه **iran** وجود دارد.

عملگرهای جستجو

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://bing.com>

Filetype: ►

برای پیدا کردن صفحات با نوع خاصی از فایل مانند
فایل‌های پاورپوینت استفاده میشود.

مثال:

hypertension filetype: pdf

فایل‌های pdf شامل کلمه hypertension را
پیدا می‌کند. ►

در برخی از موتورها بایستی به جای این عملگر از
عبارت ext: استفاده کرد. ►

عملگرهای جستجو

<http://google.com>

<http://bing.com>

<http://yahoo.com>

<http://exalead.com/search>

Link: ►

فهرست صفحاتی را نمایش می دهد که لینک به یک صفحه در آنها وجود دارد.

مثال:

Link: www.irna.ir/135/

► در بعضی از موتورها مانند یاهو بایستی <http://> را در اول لینک بنویسید.

عملگرهای جستجو

<http://google.com>

related: ►

فهرست سایتهایی را که به سایت مدنظر شما ارتباط دارند نمایش می دهد.

مثال:

related:tnews.ir

عملگرهای جستجو

<http://bing.com>

<http://yahoo.com>

linkdomain: ►

فهرست صفحاتی را نمایش می دهد که لینک به یکی از صفحات یک دامنه در آنها وجود دارد.

مثال:

Linkdomain:irandoc.ac.ir

عملگرهای جستجو

<http://bing.com>

ip: ►

فهرست سایتهایی را که روی یک IP مشخص هاست
شده اند نمایش می دهد.

مثال:

Ip:207.46.197.32

<http://google.com>

<http://yahoo.com>

<http://exalead.com/search>

عملگرهای جستجو

* ►

به عنوان عملگر پسوند استفاده می شود.

مثال:

hyperten*

شامل hypertensive و hypertension...

► در گوگل و یاهو کاربرد دیگری هم دارد و آن این است که در جستجو جایگزین یک یا چند کلمه نامعلوم خواهد شد.

مثال:

“Benjamin*Roosevelt”

شامل موارد زیر خواهد شد:

Benjamin franklin Roosevelt

Benjamin | Roosevelt,...

عملگرهای جستجو

<http://exalead.com/search>

soundlike: ►

برای جستجوی کلمات با فونتیک مشابه استفاده می شود.

مثال:

Soundlike:site

به دنبال کلماتی نظیر:

Site

Sight

Cite

میگردد.

<http://exalead.com/search>

عملگرهای جستجو

spelllike: ►

برای جستجوی کلمات با املاء و هجی مشابه استفاده می شود.

مثال:

Spelllike:exlaead

عملگرهای جستجو

برای مشاهده و مطالعه سایر عملگرها و کاربرد آنها در جستجوگرها می توانید از لینکهای زیر استفاده نمایید.

<http://websearch.about.com/library/cheatsheet/blgooglecheatsheet.htm> (google)

<http://websearch.about.com/library/cheatsheet/blyahoocheatsheet.htm> (yahoo)

<http://websearch.about.com/library/cheatsheet/blaskcheatsheet.htm> (ask)

[http://help.live.com/Help.aspx?market=en-](http://help.live.com/Help.aspx?market=en-US&project=WL_Searchv1&querytype=topic&query=WL_SEARCH_REF_Keywords.htm)

[US&project=WL_Searchv1&querytype=topic&query=WL_SEARCH_REF_Keywords.htm](http://help.live.com/Help.aspx?market=en-US&project=WL_Searchv1&querytype=topic&query=WL_SEARCH_REF_Keywords.htm) (bing)

<http://www.exalead.com/search/web/search-syntax/> (exalead)